

Motion till riksdagen 2010/11:Ju367

av **Veronica Palm m.fl. (S)**

Rättsväsendets kunskaper om sexbrott

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rättsväsendets kunskaper om sexbrott.

Motivering

Våldtäkter är ett av de grövsta brotten i vårt samhälle. Varje år anmäler tusentals kvinnor och ett antal män att de har utsatts för våldtäkt. Mångdubbelt fler sexuella övergrepp blir aldrig kända för rättsväsendet. Av de brott som ändå anmäls är det ett skrämmande högt antal fall som blir nerlagda av polis eller åklagare. Rättsväsendet anser helt enkelt att de inte har tillräckliga bevis för att gå till domstol.

Bristande hantering av våldtäktsärenden signalerar att samhället inte tar sexuella övergrepp på allvar. Gedigna utredningar och kunskaper om sexuella övergrepp eller våldtäkter skulle skapa rättssäkerhet för alla våldtäktsoffer.

Den senaste tidens våldtäktsdebatt har visat att det finns stora kunskapsluckor och förlegade attityder kvar när det gäller sexuella övergrepp. En åklagare, Rolf Hillegren, har t o m uttalat sig och kallat en våldtäkt inom äktenskapet för ordningsförseelse – naturligtvis en horribel liknelse.

Våldtäkt inom relationer är ett juridiskt tämligen nytt begrepp. Fram till 1965 var det inte straffbart att tilltvinga sig sex av sin fru. Det kallades då våldförande. Vid Lunds universitet har en granskning av straffrättspraxis vid våldtäkt visat att svenska domstolar ofta dömer utifrån våldtäktsparagrafens andra stycke om mindre allvarlig våldtäkt just då det är fråga om övergrepp inom relationer. Ibland hänvisade domstolar till det icke existerande våldförandebegreppet eller resonemang om att det väl inte var så allvarligt då parterna haft ett fungerande sexliv före övergreppen.

Fel! Okänt namn på

En kvinna som tvingas till sexuella handlingar av den person hon lever tillsammans med och kanske har barn med utsätts för ett övergrepp som går långt utanför det för många jurister snäva begreppet "våld".

Debatten om våldtäktsbegreppet kommer upp med jämna mellanrum. Det känns som om inte mycket hänt sedan 60-talet. Att i ett land som Sverige uppleva hur representanter för rättsväsendet drar ut till försvar för en gammalmodig tolkning av lagen är sorgligt. Det är viktigt att domstolarna har adekvata kunskaper att tolka våldtäktsbegreppet. Ett första steg är att kräva att rättsapparaten obligatoriskt fortbildar sig om sexuella övergrepp och våldtäkter.

Stockholm den 21 oktober 2010

Veronica Palm (S)

Börje Vestlund (S)

Anders Ygeman (S)

Ylva Johansson (S)